

Een Rechtzetting

F. ROOSE

Vorig jaar publiceerde Prof. Lode Wils een artikel over de collaboratie en de repressie.¹ Daarin behandelt hij het boek van Dr. Arnoldus Smits, „Dom Modest Van Assche, Kersten en Vlaming”. Volgens de professor werd dat werk „blijkbaar nog niet met voldoende aandacht gelezen”. Op blz. 168 van genoemd artikel lezen wij dat Dom Modest op 6 juni '45 naar de psychiatrische afdeling van de gevangenis van Vorst werd overgebracht „...waar hij aan het gewone regime onderworpen werd tussen de gemeenrechtelijke gevangenen, wat door Dom Smits als een marteling beschreven wordt”. En dan besluit de professor: „Het is een smet op het Belgische justitieblazoen, ‘maar iets ontzettend vies of menonterend heb ik in het boek van Smits niet gevonden’”. Wij veroorloven ons een drietal uittreksels uit het boek van Dom Smits. Het zijn geen beweringen van de auteur maar getuigenissen van met naam genoemde personen. Op blz. 402 getuigt René Lombaerts: „Une polémique s'engage entre Mr. Van Assche et Van den Berghe, attisée par le fatigue „Richard” Geurinckx. Pour finir on se saisit de Van Assche et on le déshabille dans la pièce avec la douche qui est fermée par une petite porte à ressort. Ce qui se passait dans la douche pouvait donc être vu de la salle. Et voici ce qui se passait ensuite: quand Van Assche fut déshabillé, les fatiques Richard Geurinckx et Emile Van Beers le suivent dans la douche. Mais il se fait que Van Assche se sentant forcé voulut résister. Alors le fatigue Richard Guerinckx s'introduisit avec Van Assche sous la douche „pour le laver” — Ce fut une partie de plaisir pour lui et pour les gardiens qui pouvaient s'en donner à cœur joie sur un ecclésiastique. Il fut baffoué, ridiculisé et maltraité. Le fatigue allait même jusqu'à provoquer l'érection du membre viril de Mr. Van Assche”. Een tweede getuigenis is van H. Stuttenheim, die we lezen op blz. 403. „Wat ik u ook nog kan bevestigen is dat vader abt Dom Van Assche wanneer hij in de zaal was te Vorst zeldzaam zijn rantsoen kreeg, de fatiek at het zelf op... Wanneer de abt onder de douche moest gaan om zich te wasschen, wat hij niet graag deed voor al de anderen, trok de fatiek de klederen van zijn lichaam en moest dan zoo in de zaal gaan (gansch nakend (sic)) en vooraleer hij onder de douche was, wierp men hem een hemmer (resic) koud water op het lichaam.

1. Lode WILS., „Over collaboratie en repressie”, in: *Wetenschappelijke Tijdingen*, LIII-3/1993, p. 162-168.

Een derde getuigenis vinden wij op blz. 404 van het werk van Dom Smits. Het komt van Mr. A. Van Ingelgom uit St.-Amandsberg te Gent. „Hij (mr. Nijgh), hollands advocaat... is aldaar getuige geweest van de onnoemelijke mishandelingen die Dom Van Assche ondergaan heeft vanwege de „fati-ques”... Die „fatiques” waren wegens roof en moord veroordeeld door het gemeenrecht. Dom Van Assche werd dagelijks gemarteld door het toedienen van ijskoude baden, onder de afschuwelijkste spotternijnen. Meester Nijgh heeft herhaaldelijk gezien dat die boeven Uw medepater mishandelden door hem aan de geslachtsdeelen te trekken en andere afschuwelijkheden”.

Heeft Prof. L. Wils dat gedeelte van het boek NIET gelezen? Anders is het niet te verklaren dat hij niets vies of mensonterends gevonden heeft in het werk van Dom. A. Smits. De tegenspraak is zo groot; de werkelijke feiten zo erg dat een rechtzetting zich opdringt.

Sint-Klaradreef 59
8000 Brugge